

Pædagogisk læreplan for Børnehuset Lyngholm 2020

Hvem er vi?

Børnehuset Lyngholm

Børnehuset Lyngholm er et integreret dagtilbud, med en normering på 108 børn og 28 voksne. der er fordelt på to matrikler, hvor det ene hus er med 48 vuggestuebørn fordelt på fire stuer og det andet hus har 60 børnehavebørn på tre stuer. Vi er en personalegruppe hvor fordelingen er 60% pædagoger og 40% pædagogmedhjælpere. Huset består også af en leder, en afdelingsleder, to faglige fyrtårne (tovholder i

udvikling af den pædagogiske faglighed sammen med ledelsen), to tillidsrepræsentanter, en arbejdsmiljørepræsentant og to madmødre. Ud over det har vi en aktiv forældrebestyrelse, der står for forskellige aktiviteter uden for dagtilbuddets åbningstider, og skaber et bindeled mellem forældre og dagtilbud.

Vi er et fagligt hus, hvor hver afdeling har et fagligt fyrtårn (Sarah og Lars) der i samarbejde med ledelse og de øvrige voksne er fælles om at videreudvikle den pædagogiske faglighed vi har i huset, samt skabe rammer for et læringsmiljø der er udviklende for børns dannelse, trivsel, udvikling og læring. Vores TRIO er med til at opretholde det gode arbejdsmiljø og en MED-struktur der er under oprettelse. Vi er en uddannelsesinstitution for PAU- og pædagogstuderende. Vores studerende er medskabere af en kultur hvor vi undrer os sammen, stiller spørgsmål til egen praksis og ny viden. Vi gør vores allerbedste hver dag, og derfor er det vigtigt for os at skabe en evalueringskultur, så vi hver dag bygger ny viden ovenpå eksisterende viden.

Vi har madordning i begge huse, hvor vi har to madmødre der hver dag laver økologisk, nærende og inspirerende mad der giver mætte maver og madmod. I børnehaven bliver børnene inddraget i madlavningen, som en del af den pædagogiske praksis, så alle sanserne er i brug.

Børnegruppen afspejler det omkringliggende samfund.

Vi er placeret i Farum i Stavnsholt området. Vi ligger i et naturskønt område hvor vi er i gåafstand til frodigt natur, sø, skolelandbrug, gode offentlige legepladser, kulturinstitutioner såsom bibliotek, biograf, galleri og musikskole. Området har et veludviklet stisystem, hvor børnene kan bevæge sig rundt uden at møde veje, og de kan nemt selv cykle til børnehaven og skole.

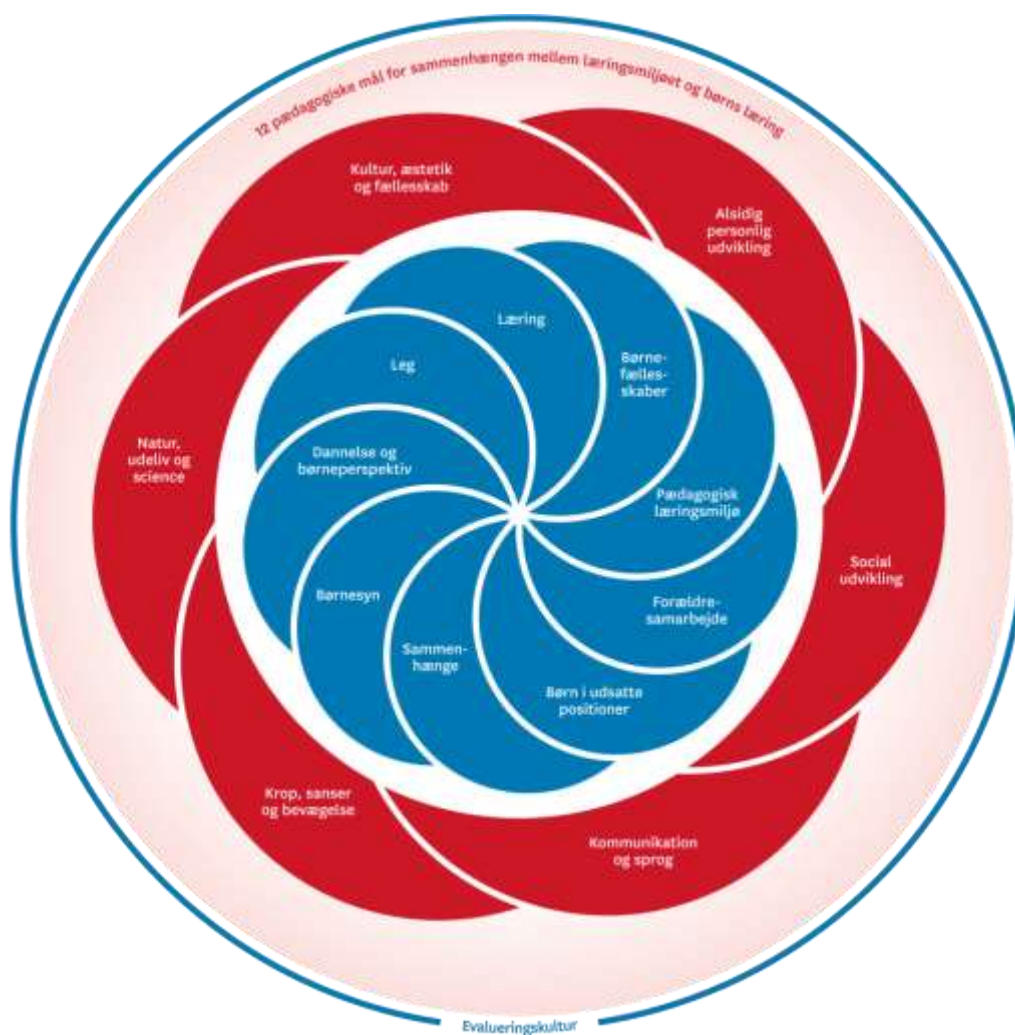
Pædagogisk læreplan

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen Den styrkede pædagogiske læreplan, rammer og indhold.

Læreplanen er et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske overvejelser, refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde. Børnenes perspektiv og børnefællesskabet skal inddrages og læreplanen skal tage højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov.

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag, det blå centrum i "blomsten" samt de seks læreplanstemaer, de røde kornblade på "blomsten" og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring. Dagtilbudslederen har ansvaret for at udvikle den omkransende evalueringskultur.

Fælles pædagogisk grundlag

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag. Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark. (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14)

De centrale elementer i den styrkede læreplan er:

- ❖ Børnesyn. Det at være barn har værdi i sig selv.
- ❖ Dannelse og børneperspektiv. Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- ❖ Leg. Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- ❖ Læring. Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- ❖ Børnefællesskaber. Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- ❖ Pædagogisk læringsmiljø. Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- ❖ Forældresamarbejde. Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- ❖ Børn i udsatte positioner. Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- ❖ Sammenhæng til børnehaveklassen. Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.

Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.

Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre. (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14)

Barnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring samt Børnefællesskaber

Barnesyntet. Det at være barn har værdi i sig selv. Børn ses som aktive medskabere af egen læring og udvikling i rammer, det pædagogiske personale er ansvarlige for.

Furesø kommunes [Børne- og ungepolitik](#) beskriver de overordnede rammer for:

- Demokrati & Medborgerskab
- Læring & Læringsmiljøer
- Fællesskab & Inklusion
- Forældre & Forældresamarbejde
- Faglig indsats & Sammenhænge
- Den generelle forbyggende indsats

Dannelse og børneperspektiv. Dannelse, ligestilling og demokrati skal medtænkes i det daglige pædagogiske arbejde, så børnene oplever at have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur. Børn i dagtilbud skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.

Furesø Kommune beskriver i **dannelsesperspektivet** (link når det er færdigt) hvordan vi forstår begrebet dannelse og hvordan vi skaber dannelsesmuligheder for børn i dagtilbud. Dannelsesperspektivet kobler sig til læringsbegrebet og beskriver samspillet mellem barn og dets verden.

Leg. Leg har en værdi i sig selv. Leg er grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet.

Læring. Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret. Læring i dagtilbud sker i en vekslen mellem blandt andet børneinitierede lege, voksenplanlagte aktiviteter og rutiner.

I Furesø Kommunes [Fælles læringssyn](#) beskrives hvordan læring har fokus på de mangfoldige kompetencer børn tilegner sig; personlige, sociale og faglige. Vi har fokus på børns progression og på deres nærmeste udviklingszone.

Børnefællesskaber. Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter rammerne for. Relationer og venskaber er afgørende og alle børn skal opleve at være en del af fællesskabet. I dagtilbuddenes hverdag skal der være plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ og kan være aktivt deltagende i en balance mellem individ og fællesskab.

Center for Dagtilbud og skoles **vision for 0 – 18 års området** fremhæver fællesskaber, der tilbyder deltagelsesmuligheder for alle børn. (mere når den er færdig)

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn

I Børnehuset Lyngholm kommer børnesynet til udtryk på den måde, at vi respekter og anerkender hvert enkelt barn, som et kompetent individ. Vi tror på det enkelte barn gør det bedste det kan, ud fra de forudsætninger barnet har og at det er med til at bidrage til et godt børnefællesskab.

Inde og ude af fællesskabet

Børnefællesskabet er omskifteligt hele dagen. Børn vil opleve at være inde og ude af forskellige fællesskaber hver dag – og flere gange om dagen, vi vil altid være medskabere af at alle børn er en del af et fællesskab.

Børnene har hele dagen brug for at blive set og hørt. De har brug for at føle at de er noget og at de bidrager til fællesskabet. Vi støtter dem gennem dagen, så alle børnene kommer til at opleve at være en del af forskellige fællesskaber. Vi viser børnene at alle har en stemme i de demokratiske processer. Et eksempel på dette, er at vi en gang imellem afholder børnemøder. Her bestemmer børnene hvad vi skal tale om, og bl.a. blev der foreslået at det kunne være rart med 5 minutters madro til frokost. Medindflydelse på barnets egen hverdag giver dem en følelse af at de er dygtige, kompetente børn og at deres stemme tæller.

Dannelse

Dannelse er et centralt punkt i Børnehuset Lyngholm. Vi er optaget af at børn bliver dannet, så de får de bedste forudsætninger til at blive den bedste udgave af sig selv. Vi er teoretisk funderet, og den viden vi har tillært os, fra diverse oplægsholdere, anvender vi aktivt i vores praksis. Per S. Jørgensen er fx optaget af børns robusthed i et dannelses perspektiv, en af hans pointer er at børn skal føle sig betydningsfulde, det mener han de gør ved at deltage så meget som muligt. James Nottingsham, har fokus på børn som udforsker, hvordan det er vigtigt at vi ikke forhindrer børn i at udforske, men de skal være fejlmodige og lære af de fejl de laver, da det giver dem mod på at møde livet åbnet. Alexander Von Oettingen, taler om dannelse til fremtiden. Et af hans vigtige nedslag, som vi har arbejdet med, er de forskellige dannelsesmuligheder, barnet har i de arenaer barnet nu færdes i. I Børnehuset Lyngholm er vi opmærksomme på, at de forskellige arealer, barnet færdes i bidrager til deres udvikling. Både i hjemmet, i vuggestuen og i børnehaven. Her er det vigtigt vi danner bro, så børnene kan skabe mening mellem arealerne.

I Børnehuset Lyngholm skaber vi rammer, så børnene bliver hørt, set og inddraget. I vores hus har børnene medindflydelse på deres hverdag. Alle børn ses, guides og får et kram efter behov. Vi har meget fokus på at skabe et miljø, hvor børnene lærer at vente på tur, selv kan sige fra og til over for andre børn, så de lærer at håndtere egne og andres følelser, så de kan agere i forskellige sociale sammenhænge.

I vuggestuen er vi optaget af at børnene får oplevelsen af selv at kunne. Når de skal tage tøjet af, når de skal ud og sove, så bliver der givet tid, så de selv kan tage tøjet af, dette er med til at barnets får oplevelsen

af at kunne selv, og når de er færdige med at spise hjælper de hinanden med at tage hagesmækkerne af, det giver børnene oplevelsen af at være noget for andre. Vi prøver at skabe bro mellem hjem og vuggestue ved at have en lille bog med børnenes familie, denne bog bruger vi til at tale med barnet om deres familie, vi vil gerne arbejde på at lave det samme til familien, så de modtager billeder af de voksne inden de starter. I børnehaven skaber vi små grupper, så alle kan komme til orde og vi holder ind imellem små afstemninger, om hvor vi skal på tur eller hvilke farver vi skal male med denne gang.

Børnene øver sig i at lytte til hinanden, lærer at vi ikke alle sammen er ens, men at vi alle sammen har værdi ind i fællesskabet. Vi kan hjælpe hinanden fx under frokosten hvor vi øver, i at række brødet til hinanden og at vente til den der har smørret er færdig og rækker det videre til den der har spurgt efter det. Dagen er forudsigelig og der er tydelige rammer. Der veksles mellem planlagte og ikke planlagte aktiviteter. Børnene bliver hørt og inddraget. De er med til at bestemme aktiviteter og ture. Derudover tilpasser de voksne aktiviteter efter hvad der rører sig i børnegruppen, fx med et snegetema og terrarier. Børnenes initiativer bliver hørt og taget alvorligt. Børnene deltager i hverdagens rutiner og tager stort ansvar for deres opgaver.

Børnenes forståelse af demokrati udvikles bl.a. af vores årlige afstemninger om menuen, for de store børns sidste dag i vuggestuen og børnehaven. Her kan de ældste børn vælge mellem forskellige favoritter og retten med flest stemmer bliver serveret på børnenes sidste dag.

Vi har daglige snakke om, hvad børnene kan lide og de har indflydelse på dagens udvalg af pålæg eller hvad der skal på menuen i den kommende tid. Børnenes initiativer til at deltage i madlavning bliver imødekommet så ofte, det er praktisk muligt, og deres nysgerrighed og ideer bliver bakket op i det pædagogiske arbejde, hvor vi i fællesskab laver ting sammen, skræller og snitter og laver mad på bål.

Leg og læring

Leg og læring er tæt forbundet og det er vanskeligt at forestille sig leg uden læring.

I Børnehuset Lyngholm er der plads til børnenes selvorganiserende og spontane lege, samtidig med at vi har opmærksomhed på hvordan børnenes legefællesskaber udvikler sig, da legen har en værdi i sig selv og er med til at udvikle sociale kompetencer og læring hos barnet. Vi har fokus på hvordan det enkelte barn lærer bedst og vi har øje for barnets perspektiv, så barnet får de bedste forudsætninger for at lære og tilegne sig egenskaber.

Vi har fokus på at der altid skal være plads til leg. Vi har ved hjælp af borde med hjul, klapborde og andet, mulighed for at indrette stuerne så der er plads til leg, kreativitet og udfoldelse. Legezonerne er indrettet så de giver input til børnenes fantasi og hjælper dem med at videreudvikle deres leg. Vi indretter børnenes dag sådan at der både er voksenstyrede aktiviteter, rutiner og børneinitieret leg. Vi støtter og øver børnene i at lege i legezonerne der med til at understøtte deres evner i at kunne fordybe sig i legen.

Børnenes lege og legefællesskaber har en værdi i sig selv og derfor viser vi respekt for børnenes lege ved at forberede dem inden et evt. opbrud. De voksne har flere redskaber der indikerer et opbrud fx ved piktogrammer, at slukke lyset, som viser at børnene nu skal hjælpe hinanden med at rydde op, eller sætte Timetimeren.

Børnefællesskaber

I Børnehuset Lyngholm tager vi ansvar for at alle børn er inkluderet i et givende børnefællesskab. Det er vores pædagogiske ansvar at have blik for om alle er en del af et fællesskab, både de større og de mindre fællesskaber der opstår i løbet af dagen. Vi sørger for at inddele børnene således, at de kan opbygge relationer med børn fra samme eller andre stuer, som de udviklingsmæssigt kan læne sig op af fx som vi ser det i storbørnsgruppen. Her indgår børnene i et nyt fællesskab, hvor de kan udvikle sig på en ny måde og lære af hinanden.

Vi positionerer os ofte ved siden af børnefællesskaberne. Vi observerer, har blik på, inspirerer eller er med til at hjælpe børnene, hvis de har behov for det.

Et eksempel på dette:

To børn leger med de store puder, lægger dem på gulvet og leger at de sover. Et tredje barn er tilskuer til legen og får at vide, af de to andre børn, at hun skal gå væk. Den voksne tager pigen i hånden og spørger om hun vil være med i legen. Pigen nikker og de går begge hen til pudelegen og den voksne spørger om der ikke mangler en til at putte dem og læse godnathistorie? "Nååå jo" siger den ene og henter en bog. Den voksne og pigen læser bogen for de to andre og siger godnat til dem og lægger et tæppe over dem. Pigen tager tæppet af de to andre og siger "Go' morgen", de to piger rejser sig grinende og nu er de alle tre i gang med at sove, læse, og vågne, flere gange. Den voksne kan nu langsomt trække sig fra legen.

Pædagogisk læringsmiljø samt fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø

Dagtilbud skal hele dagen etablere et pædagogisk læringsmiljø, hvor leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes. Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i arbejdet med pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed. (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22 -23 og s. 30)

Furesø Kommune har et prioriteret **indsatsområde**¹:

- Børns oplevelse af at lære sig noget; målet er at alle børn oplever at lære noget, og at de bliver opmærksomme på egen progression.

Furesø Kommunes dagtilbud har beskrevet tre læringsrum, hvor vi tænker læring for og med børnene:

- **Rutiner:** fx aflevering og afhentning, af- og påklædning i garderobe og badeværelse, måltider og sove/hvilestunder.
- **Vokseninitierede aktiviteter:** planlagte eller spontane; fx ture, samlinger, rytmik, kreative forløb og sneboldskampe.
- **Børnekulturen:** Det, der foregår i og mellem børnene, hvor leg er et væsentligt element samt de aktiviteter som børnene initierer.

Voksenpositioner: Med fokus på det enkelte barn og børnegruppen som helhed, tages der bevidste valg i måden, der organiseres på. De pædagogiske medarbejdere vurderer hele tiden hvornår de skal **gå foran** børnene, **ved siden af** børnene eller **bagved** børnene, afhængig af barnet, situationen og konteksten.

Dagtilbud arbejder med børns læring over hele dagen og ofte med mange af de 6 læreplanstemaer og elementer fra det pædagogiske grundlag i spil på samme tid. Læring må også ses på tværs af læreplantemaerne: vedholdenhed overfor vanskeligheder, evne til fokusering og koncentration, evne til at samtænke viden og erfaringer og koble på tværs af kontekster, evne til at opsøge relevant hjælp samt at kunne skifte mening og se andres perspektiver; **metalæring**. At blive opmærksom på, hvordan man lærer

¹ Se kvalitetsrapport Dagtilbud 2016-2017

bedst, foretrukne **læringsstrategi**, sker i alle hverdagslivets situationer. Er det fx ved at øve sig igen og igen, at få instruktion og forklaring af andre eller at se hvordan andre gør og selv prøve, når man er klar.

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes? Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

De pædagogiske læringsmiljø – hele dagen

Det gode læringsmiljøet er betydningsbærende for at børn kan få erfaringer og kompetencer. I Børnehuset Lyngholm har vi mulighed for at reflektere og sætte rammerne for læringsmiljøet ved ugentlige team/stuemøder og pædagogmøder. Vi har fokus på et alsidigt læringsmiljø hvor børnene har mulighed for at udfordre sig selv. Et læringsmiljø der også ligger op til at børnene kan udforske deres nærmeste udviklingszone. Fx et læringsmiljø der udfordre dem motorisk, som i vores alrum hvor der er ribber og en madras. Her øver børnene sig i først at kravle på madrassen, så kravle op i ribben, kravle ned igen og til sidst hoppe ned. Der er fokus på at der skal være tid til det enkelte barn - at det har plads til at prøve sig frem, at der er mulighed for at kunne øve sig. Ved projekter har vi fokus på at komme rundt om de fleste områder ved at tilbyde forskellige aktiviteter.

Vi planlægger vores hverdag så børnene igennem dagen bliver præsenteret for forskellige læringsmiljøer. Vi har en vekslen mellem vokseninitierede aktiviteter, rutiner og børneinitierede aktiviteter igennem hele dagen. Fx om morgenen hvor der kan veksles mellem at vi sidder og synger sammen, børnene leger selv og en rutine i at vi rydder op inden vi skal spise formiddagsmad kl. 9.

I tilrettelæggelsen af læringsmiljøerne tager vi hensyn til, at børn er forskellige, udvikler sig i forskelligt tempo, har forskellige baggrunde og oplevelser i bagagen. Nogle børn er hurtigt oppe at gå, snakke osv., mens andre har brug for tid. Her kan man sætte forskellige aktiviteter i gang, som netop er med til at fremme de forskellige udviklingstrin hos børnene, fx dialogisk læsning, øve motorik ved at kravle, hoppe, stå på et ben osv.

De gode sociale rammer kommer af den fleksibilitet der er, når vi fx har mulighed for at dele børnene op i mindre grupper, hvor der er plads til fordybelse. Fx ved at en gruppe går på legepladsen, en gruppe er på tur, en gruppe er på stuen osv. Det gør også at børnene kan lege og fordybe sig med andre børn, der udviklingsmæssigt er samme sted og som de har en god relation med.

Vi prioriterer at skabe et miljø, hvor tryghed, omsorg og nærvær er et omdrejningspunkt.

Vi skaber gode fysiske rammer ved at indrette stuen således, at der er plads og tryghed til at lege og til at udfolde sig på flere forskellige måder i stuens forskellige legezoner. Der er dukkekroge, køkkenhjørner, bilhjørner mm. Legezonerne bliver justeret i forhold til børnegruppen, så stuerne bytter legetøj og låner legetøj af hinanden. Det er tydeligt hvad man kan lege med hvor.

De voksne er i løbende dialog om, hvad den enkelte børnegruppe har brug for. Dagen er struktureret med forudsigelige og tydelige rammer. Dagen har sine faste rutiner. I børnehaven er der samling hver dag kl. 9,

hvor dagens tavle med piktogrammer gennemgås og alle får en formiddagsmad. Børnene kan se hvem der er i børnehaven og hvad dagen bringer. I vuggestuen bliver der også holdt samling, hvor børnene ligeledes får at vide hvad dagen bringer i det omfang det er muligt. Børnene får en mere forudsigelig dag og bliver inddraget i dagens planer.

Ved forskellige aktiviteter i både børnehaven og vuggestuen, bliver der taget udgangspunkt i det enkelte barns nærmeste udviklingszone.

Ved genkendelighed. Fx når vi går en tur, har vi samme rutiner. Hver stue har en fast turdag. Dagen inden, vi går på tur, taler vi med børnene hvad målet er for turen. Vi stiller to kasser på gulvet ude på garderoben, så når børnene bliver afleveret, lægger de deres rygsæk i kassen. Når vi er klar til at gå på tur, tager børnene deres overtøj. De tager deres rygsæk med ud på legepladsen, hvor de får en madpakke og så sætter de sig på bænken.

Ved aktiv deltagelse er der plads til at børnene er fejlmodige. Der skal være plads til at børnene kan tage fejl og hvorefter de reflekterer og øver sig flere gange. Fx under et måltid er det børnene, som selv hælder mælk op eller øser mad op. Vi siger, "pyt med det " når/hvis børnene spilder.

Samarbejde med forældre

Dagtilbud skal have fokus på, hvordan dagtilbud og forældre kan samarbejde om barnets og børnegruppens trivsel og læring på tværs af dagtilbud og hjem. (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24)

Forældresamarbejde sker i mange fora:

- Samarbejder med fokus på forældrenes eget barn, dialoger i hverdagen, forældresamtaler.
- Samarbejder omkring børns hverdag og læring, fx ved formidling ved udstillinger, i INFOBA, AULA
- Forældremøder for hele dagtilbuddet eller mindre grupper af forældre.
- Arrangementer, fx sommerfester, julearrangementer, fællesspisning

Det enkelte dagtilbud skal anvende nogle af de forskellige fora, hvor forældrene kommer i dagtilbuddet, til at sætte børns læring på dagsordenen. Dette kan fx ske, ved at der på forældremøder er et punkt, som handler om, hvad der arbejdes med i dagtilbuddet, og hvordan forældrene kan understøtte barnets læring i hjemmet.

Alle forældre er forskellige, det er dagtilbuddets ansvar at facilitere og rammesætte forældresamarbejdet differentieret og baseret på lokale traditioner, ønsker og den enkelte families behov. Forældresamarbejder skal være tillidsfuldt og konstruktivt.

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Forældresamarbejde

I Børnehuset Lyngholm ligger vi stor vægt på forældresamarbejdet, vi ser forældresamarbejde som et partnerskab, hvor vi er gensidige afhængige af hinandens perspektiver. For at skabe trivsel og læring både for det enkelte barn og for børnegruppen. Vi har siden vi startede med at arbejde med den styrkede læreplan, arbejdet målrettet på at udvikle forældresamarbejdet. Vi har som noget nyt lavet et årets gang der bliver sendt ud til forældrene, her bliver vores traditioner beskrevet, tidspunkt og om det er med eller uden forældre. I covid-19 tiden er vi starte op med ugebrev, så forældrene får et indblik i hvad vi har af fokus og aktiviteter. Inden vuggestue/børnehave start modtager forældrene et velkomstbrev med de vigtigste informationer inden starten.

Vi tilstræber at have en kontinuerlig kommunikation med alle forældre om barnets læring, trivsel, udvikling, relationer og børnefællesskaber.

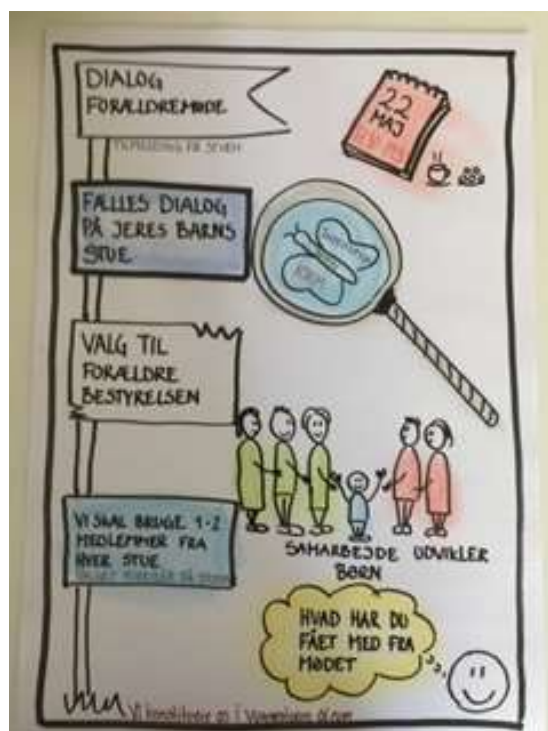
- Indimellem oplever vi, at et barn forandrer sig, - er mere træt / grædende ved aflevering / holder sig alene; vi taler med forældrene, om der er noget forandret derhjemme, der kan forklare barnets ændrede adfærd.

- Vi tilbyder 3 mdrs. samtaler, og under indkøring arbejder vi på at skabe en tillidsfuld og troværdig kommunikation. I samtaler med forældrene kan vi blive spurgt om noget, vi ikke umiddelbart kan svare på. Her mener vi, det styrker vores troværdighed, f.eks. at sige "det skal jeg lige vende med min kollega eller "det vil jeg lige reflektere over, og så vender jeg tilbage".

Kommunikation som vores vigtigste redskab, I Børnehuset Lyngholm vægter vi dialogen højt, og forældre og voksne er gode til at bruge Infoba som redskab, her kan man have den dialog, der ikke behøver at være ansigt til ansigt, det er her de voksne kan skrive en fællesbesked, info om skriftetøj m.m og forældrene kan skrive at deres barn ikke kommer fordi barnet er syg eller har fri m.m. Vi gør meget ud af at have "garderobesnak" dialog om dagen, det kan være en god fortælling om hvad der er sket. Hvis det er noget der kræver lidt mere, så aftaler vi et møde, så vi kan tale sammen. Vi er altid åbne på forældrens perspektiv og er bevidste om, at forældre taler med hjertet ☺

Samarbejde er grundsten for vores samarbejde og det tætte samarbejde mellem forældre og pædagogerne foregår som udgangspunkt på stuen, hvis man som forældre undrer sig over noget der er sket, er det vigtigt at man taler med pædagogerne på stuen. Vi vil altid lytte og være i dialog om oplevelser man har som forældre, både positive negative, det er så vigtigt at få talt om det, så vi sammen kan have det bedste samarbejde til gavn for barnet.

I 2019 afholdte vi forældremøde på en ny måde, vi lavede opslag om dialogforældremøde, opslaget blev sat op på alle døre, så de også fik børnenes opmærksomhed, der var stort fremmøde og vi fik mange medlemmer til den nye forældrebestyrelse. Det var vigtigt for os at der kom fokus på vores partnerskab. Som tidligere nævnt er genkendelighed mellem barnets forskellige arenaer, med til at skabe den bedste udvikling hos børn, derfor forpligter vi os på at skabe partnerskab, hvor vores forskellige perspektiver beriger barnets/børnegruppens udviklingsbetingelser.

Forældrebestyrelsen

I maj 2019 startede forældrebestyrelsen. En af de første opgaver forældrebestyrelsen fik stillet var at skulle tegne forældresamarbejdet, den samme opgave havde de voksne lavet på vores uddannelsesdag, dette var for at få en opmærksomhed på hvad forældre er optaget af i forældresamarbejdet. Med den tanke at hvis vi skal skabe partnerskab og sikre at vi altid arbejder i en fællesretning for at skabe de bedste betingelser, så skal vi være nysgerrige på hinandens perspektiver og justere indenfor de givne rammer, så vi skaber det bedste partnerskab, der er med til at skabe de bedste rammer for barnets/børnegruppen.

Fokuspunkter vi har haft indtil nu:

- Hvordan kan vi sammen få sikret at alle melder ind på ferie, så vi ikke bruge unødige ressourcer i ferie perioder, da dette har betydning for de ressourcer vi har hele året (hvis vi bruge vikarer i sommerferie perioden, har vi ikke vikarer til efterår og vinter)
- Legepladsdag forældrebestyrelsen kommer med boller og saftvand hver den 1. lørdag eller søndag i måneden, her får børnene mulighed for at lege med hinanden, og forældrene får mulighed for at netværke. Vi inviterer også nye familier, som snart skal starte, så de får mulighed for at møde børn og forældre inden starten.
- Planlægning af boder til sommerfest
- Værdier i forældresamarbejde
- Buddy for nye forældre, er på tegnebrættet
- Planlægning af arbejdsdag
- Forældre caféer på tegnebrættet, her kan der blive taget forskellige emne op, hvor forældrene kan dele erfaringer, det kan også være et pædagogisk oplæg, med en efterfølgende snak.

Mad i Børnehuset Lyngholm

I børnehuset Lyngholm har vi frokost ordning, vores to dygtige madmødre laver økologisk mad til alle børn, og de er gode til at ligge deres aktiviteter i køkkenet op på deres Instagram profil.

Vores åbne køkkener skaber en meget høj grad af samarbejdsmuligheder og meget gode kommunikationsmuligheder om mad og børn. Der opstår mange snakke med børn og forældre både om konkret mad, forældrene henvender sig om opskrifter, ideer til maden derhjemme, men også om problemstillinger ift. til madmod, problemer med mad og fødevarer fx. At bruge de sociale medier til at dele små historier fra dagligdagen og billeder af børnene, der deltager i madlavning, og billeder af dagens menu giver forældrene god mulighed for at følge med i, hvad der sker i børnehaven på dette område, snakke med deres børn og os om det.

Børn i udsatte positioner

Dagtilbud skal reflektere over, hvordan det pædagogiske læringsmiljø organiseres og tilrettelægges, så det også tilgodeser og understøtter børn i udsatte positioners læring. Børn i udsatte positioner kan fx være børn med en svag socioøkonomisk baggrund, børn med en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, børn i risiko for at stå uden for fællesskabet. (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26)

Furesø Kommune har opmærksomhed på børns trivsel, udvikling, læring og dannelse. Alle børn skal opleve sig som betydningsfulde og bidragende i fællesskaber og opleve at de har deltagelsesmuligheder. For at sikre dette anvender vi fælles redskaber og metoder.

Furesø Kommunes dagtilbud benytter modellen **Tidlig opsporing**, der systematiserer trivselsarbejdet og har særligt fokus på forældreinddragelse og det tværfaglige samarbejde. Formålet med trivselsvurderinger er tidligt at få øje på børn, der befinder sig i udsatte positioner og som ikke synes at trives i deres hverdag. Hvis et barn ikke trives, inviteres forældrene til dialog, hvor man sammen vurderer hvordan trivslen kan forbedres og hvordan dagtilbud og hjemmet kan justeres, for bedre at kunne understøtte børnenes trivsel og udvikling.

Når børn ikke trives anvender det pædagogiske personale Pædagogiske Arbejdsprocesser Furesø, PAF, **som en analysemodel og en fælles referenceramme for arbejdet med inklusion.**

); for bedre at kunne få øje for sammenhængen mellem et barns trivsel og det pædagogiske læringsmiljø barnet indgår i.

I forhold til det enkelte barn beskrives indsatsen som:

- en **generel indsats**, den indsats, som alle børn behøver for at trives, udvikles, lære og dannes
- en **fokuseret indsats**, der er målrettet og af kortere varighed
- en **særlig indsats**, af længere varighed og involverer ofte fagpersoner udenfor dagtilbuddet, fx logopæd, fysioterapeut, psykolog

Dagtilbud har mulighed for at få faglige sparring af et tværfagligt team.

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

I Børnehuset Lyngholm har vi et forældresamarbejde der bygger på partnerskab. Vi er gensidigt afhængig af hinandens viden om børnenes trivsel og udvikling i begge areaner. Det er vigtigt at vi er nysgerrige på hinandens perspektiver, da de forskellige perspektiver kan berige den indsats, vi kan igangsætte for at skabe det bedste læringsmiljø. Alle børn kan være i udsatte positioner i perioder, derfor er samarbejdet mellem forældre og os så vigtigt, så vi hele tiden kan justere vores samarbejde, så barnets/børnegruppen får de bedste udviklingsbetingelser-

I Børnehuset Lyngholm har vi en stor tålmodighed og en kreativ tilgang til den pædagogiske praksis. Nogle børn har brug for at få tingene vist før de forstår hvad der skal ske. Andre har brug for en tryk hånd og guidning. Fx har børn i perioder brug for at have en voksen tæt på sig, der kan hjælpe, guide og vejlede.

Vi bruger:

- Piktogrammer til at skabe overskuelighed over dagen, visuel understøttelse er gavnligt for den sproglige udvikling og med til at give overblik for alle børn
- Timtimer der er med til at gøre tid synlig
- Kuglevest og kugle sæder der kan være med til at give ro for den enkelte, noget alle børn kan have brug for i perioder
- Tegning og historiefortælling der kan være med til at få ro på børnenes følelser og kan tale om dem
- Fri for mobberi, redskab til at tale om følelser og har fokus på at være en god ven. AT kunne sige fra og til på gode hensynsfulde måder
- Pauser. Børn kan have brug for pauser i løbet af dagen, vi skaber rammer så det bliver muligt. Det kan være pausekasser eller andre muligheder, det kan også være at hjælpe Connie i køkkenet.
- Opdeling i små grupper. I en mindre gruppe er der færre børn og voksne at skulle forholde sig til, og derved kan det være mere overskueligt at rette fokus på aktiviteten.

Vi bruger hverdagens små observationer på stuerne, og snakken om dem på stuemøderne/eller hvor der er tid, sættes der fokus på alle børnenes trivsel. Der kan være et barn der i en periode kan være udsat, da barnet ikke helt er med i fællesskabet, men trækker sig og holder sig i periferien, eller det kan være et barn der kun søger de voksne, et barn der kommer i mange konflikter eller kan virke ked af det over tid. På vores stuemøder drøfter vi alle børn, så vi kan justere det pædagogiske miljø, så vi får mulighed for at skabe de bedste betingelser for børnegruppen. Det er vigtigt, at vi er opmærksomme på alle børn og ikke blot dem, der er mest fremtrædende. Vi kan evt. på et stuemøde have talt om at have ekstra fokus på et enkelt barn,

hvis vi f.eks. ved at han/hun har svært ved at indgå i det sociale, problemer derhjemme eller andet. Vi er nødt til at have overskud og overblik i det daglige for at kunne sikre at alle børn er en del af et fællesskab. Det opnår vi ved, aldrig at holde op med at gennemgå børnegruppen på stuemøder, samt lave trivselsskemaer. Vi taler ofte om at man skal have lov til at være som man er, at det man kommer med er vigtigt for fællesskabet.

Vi har fokus på både store og små udfordringer hos børnene. Alle udfordringer er vigtige for os, det kan fx være at man er meget stille i en periode eller svært ved at løbe med de andre, så man oplever at komme efter de andre. Her har det en stor betydning at vi øver os. Øver os i at spørge om man må være med til at lege, øver os i at vente på hinanden.

Vi oplever også at kropskontakt har en kæmpe betydning for det enkelte barn. Ofte kan det også hjælpe til at man føler sig set og forstået som den man nu engang er. Det sikrer vi på den måde, ved at arbejde gennem tidlig opsporing. Hvis barnet placerer sig i "opmærksomhed" eller "bekymring", er vi ekstra opmærksomme og efter hver 3. måned laver vi en opfølgning, og igen hver 6. måned hvis barnet placerer sig i "trivsel". Vi har struktureret os således at vi i vuggestuen har planlagte pædagogmøder, stuemøder og teammøder, og i børnehaven med pædagogmøder og stuemøder. På disse møder bliver der både planlagt ugentlige aktiviteter så de er tilrettelagt og velorganiseret med det rette fokus, men også en grundig faglig snak om børnegruppen og hvordan vi bedst muligt kan guide dem i løbet af dagen, så alle får gode dage fuld af leg med venner, omsorg, smil og udvikling.

Alle børn kan have perioder, hvor det hele kan være ekstra svært eller hvor man er ked af det. Det kan der være mange grunde til, og derfor er det vigtigt for os at vi hurtigt laver en handleplan eller et forløb, hvor vi er ekstra opmærksom på barnet. Det kan fx være et barn der kan have svært ved at udtrykke sig, især når barnet bliver vred. Så kan vi igangsætte et forløb hvor vi tegner følelser. Det giver barnet/børnegruppen mulighed for at udtrykke det svære gennem hånden, og derved kan barnet bearbejde det svære. Her taler vi meget om hvilke følelser vi har, ikke kun sur og glad, men også det imellem. Mut, trist, grinende osv. Gennem disse snakke, øver vi os i at sætte ord på følelser, og hvad der gør at man har det, som man har det.

Sammenhænge

Dagtilbud tilrettelægger et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til o-klasse. At skabe sammenhæng kan fx handle om at børn i dagtilbud får positive erfaringer med at deltage i fællesskaber, så barnet får positive forventninger til de sociale fællesskaber i skolen. At det pædagogiske læringsmiljø skal have fokus på at understøtte, at børnene tør møde nye udfordringer, fordybe sig, være vedholdende, kunne indgå i et børnefællesskab og tage initiativ til at indgå i relationer. (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27)

Furesø Kommune har fokus på at skabe sammenhænge for det enkelte barn omkring alle de overgange børn oplever. I hverdagens overgange mellem dagtilbud og hjem, i opstarten på dagtilbudslivet, overgangen mellem dagpleje eller vuggestue til børnehave, også i det integrere dagtilbud og endelig overgangen til tidlig fritidsordning, FFO og skole.

I Furesø Kommune benyttes der ved alle børns overgange et [overgangsskema](#). I dette skema uddyber forældre og pædagogiske medarbejdere de fokuser, som det vil være væsentligt, at pædagogiske medarbejdere i det nye tilbud kender til for bedst muligt at støtte det enkelte barn i at anvende sine erfaringer og kompetencer i den nye pædagogiske kontekst. Overgangsskemaet er oversat til flere sprog.

Furesø Kommune har et fælles afsæt for overgangen fra børnehave til skole, der beskriver [principper og procedurer for den gode overgang](#), herunder en **overgangskanon**, **NB link indsættes**. Overgangskanonen skal sikre, at alle børn i Furesø får fælles erfaringer og oplevelser, de kan inddrage i de nye fællesskaber, som de træder ind i ved overgangen fra børnehave til skole og FFO. Derudover indgår dagtilbud, FFO og skole lokale aftaler der understøtter børnene i overgangen og sikrer godt samarbejde mellem medarbejderne.

Dagtilbud skal inddrage forældrebestyrelsen omkring hvordan de kan medvirke til at skabe gode overgange fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til FFO/skole.

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til FFO og 0. klasse, herunder evt. lokale aftaler mellem dagtilbud og FFO-skole?

Fra hjemmet til vuggestuen

Inden start i vuggestuen eller børnehaven modtager forældrene et velkomstbrev med de vigtigste informationer om dagtilbuddet. I brevet opfordrer vi forældrene til at komme på besøg inden start og den første tid bruger vi på at lære hinanden at kende, så vi får skabt de bedste betingelser for barnets start.

Vi tilstræber at have en kontinuerlig kommunikation med alle forældre om barnets læring, trivsel, udvikling, relationer og børnefællesskaber.

- Indimellem oplever vi, at et barn forandrer sig, - er mere træt / grædende ved aflevering / holder sig alene; vi taler med forældrene, om der er noget forandret derhjemme, der kan forklare barnets ændrede adfærd.

- Vi tilbyder 3 mdrs. samtaler, og under indkøring arbejder vi på at skabe en tillidsfuld og troværdig kommunikation. I samtaler med forældrene kan vi blive spurgt om noget, vi ikke umiddelbart kan svare på. Her mener vi, det styrker vores troværdighed, f.eks. at sige "det skal jeg lige vende med min kollega eller "det vil jeg lige reflektere over, og så vender jeg tilbage".

Fra vuggestue til børnehave

At skulle starte i børnehave, er en stor ting og derfor gør vi også meget ud af overgangen fra vuggestue til børnehave. Nogle børn er klar og glæder sig, andre er mere betuttet og bekymret. Vi tager tid og prioriterer at skabe en rolig og god indkøring af barnet. Inden start skriver vuggestuen et overgangsskema som bliver udleveret til børnehaven, så de ved de grundæggende ting om barnet inden start. Lige inden barnet starter, afholder vuggestuen og børnehaven et kort møde, hvor der bl.a. bliver talt om legerelationer, trivsel mm. Tiden op til børnehavestart besøger vuggestuen flittigt børnehaven. Når en børnehavestue er på tur, er der mulighed for vuggestuen at lege på stuerne og de kommende børnehavebørn er også altid velkommen på børnehavens legeplads, så det også bliver et trygt legerum. Der er også mulighed for forældrene at besøge børnehaven, så de også kan se barnets nye stue, hilse på de voksne mm. Mere om dette i social udvikling.

Fra børnehaven til FFO

Ligesom vuggestuebørnene har brug for en tryk overgang, har børnehavebørnene det ligeledes bare fra børnehave til FFO. Denne trykhed skabes ved at bruge progressionscirklen, besøg på FFO, besøg af FFO i børnehaven, ved at have et fast forløb fra september til 1. feb. el. 1. maj. Vi har en storbørnsgruppe hver torsdag. Her øves fordybelse, øve sig i at udsætte egne behov i kortere tid. Øve sig i at holde styr på egne ting, vente på tur, kunne lytte i længere tid. Prøve at blive presset lidt og være vedholden, f.eks. ved cykelture. Progressionscirklen² (link) gør at vi finder ud af netop dette års særlige behov for viden omkring det nye. I progressionscirklen ser vi på hvad børnene allerede ved om det nye og hvilke spørgsmål og viden de mangler om det nye. Fx hvilken dør går man ind af, hvor er toilettet i FFO, hvad hedder de voksne osv., nogle af spørgsmålene har de svar på og andre må vi undersøge. Når vi ved hvilken FFO/skole de skal på forberedes børnene på hvilke venner de skal afsted med. Hermed bliver tab af venner også til nye venskaber. Vi holder overgangssamtaler med FFO/skole efter behov. FFO'erne stiller deres lokaler til

² <https://viden.via.dk/evu/laeringscirklen>

rådighed efter aftale. Vi møder andre storgrupper fra andre BH'er, så en grobund for nye venskaber lægges. Det er vigtigt, at børnene er velinformeret og kender til hvad der skal ske omkring overgangen = sammenhæng. Det er vigtigt, at børnene ser og kender til det sted, de skal starte og dermed oplever det som trygt. Det er yderligere vigtigt at de bliver sendt afsted på en god måde (vi holder afslutning med alle børn og Gallafest kun for de store) - det bliver altså gjort til en positiv ting at skulle stoppe i børnehaven.

Der er i Furesø-kommune en overgangskanon, som alle børnehaver og FFO'ere arbejder med, så der skabes et fælles tredje, som er med til at lette starten i FFO.

Inddragelse af lokalsamfundet

I den pædagogiske læreplan skal dagtilbuddet overveje, hvordan lokalsamfundet i form af fx biblioteker, museer, idrætstilbud og -faciliteter, plejehjem, erhvervsliv mv. kan inddrages med henblik på at styrke dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljø. Dagtilbud kan invitere ældre medborgere, skolebørn eller andre frivillige i lokalsamfundet, der ønsker at bidrage med en særlig viden eller interesse inden for eksempelvis natur, sport, musik, sundhed eller håndværk. (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29)

I [Furesø Kommune](#) er der mange muligheder for at inddrage lokalsamfundet, fx Skolelandbruget, Hjortøgaard, biblioteker, idrætsfaciliteter, legepladser, Musikskolen, plejehjem, museer og mange muligheder for at udnytte forskellige naturområder, skov, sø, landbrug til forskellige pædagogiske aktiviteter.

Dagtilbud skal inddrage forældrebestyrelsen omkring hvordan de kan medvirke til at bringe ressourcer i lokalområdet i spil.

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

I Børnehuset Lyngholm er vi glade for at bruge vores lokalområde. Med enten bus, el-cykel eller på gå-ben besøger vi blandt andet skolelandbruget som er et landbrug med grise, heste, geder, kaniner mm. Her får børnene lov at møde og fodre de mange dyr. Vi besøger også Farum bibliotek og kulturcenter. Her har vi mulighed for at låne bøger eller tage en tur i deres mini-biograf.

De seks læreplanstemaer

Til hvert af de seks læreplanstemaer er udarbejdet to overordnede mål. Den pædagogiske læreplan beskriver hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børn læring indenfor og på tværs af de seks læreplanstemaer.

Til hvert læreplanstema præsenterer vi eksempler på hvordan vores pædagogiske læringsmiljø dels understøtter de to mål til det enkelte tema, hvordan det relaterer sig til det pædagogiske grundlag og endelig hvordan det ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod, vedholdenhed og kompetencer til deltagelse. (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37)

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Furesø Kommune har et prioriteret indsatsområde³:

- Børns oplevelse af at lære sig noget; målet er at alle børn oplever at lære noget, og at de bliver opmærksomme på egen progression.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

I Børnehuset Lyngholm har vi tid. Vi har tid til at lytte, spørge, observere, vente og hjælpe.

I vuggestuen

Ved opstart i vuggestuen gør vi meget ud af at forberede barnets ankomst med billeder på stol, kasser og i garderoben (hvor billederne er i børnehøjde), så børn og forældre kan se at de er en del af stuen. Så børnene oplever at de er en del af et fællesskab både ved at se gruppebilleder og billeder af dem selv.

Eksempel på dette

Pædagog pusler en 10 måneders baby som lige er startet, og barnet peger rundt på kasserne med billeder. Da vi er puslet færdigt kommer barnet op på pædagogens arm og peger på kassen igen og pædagogen siger "det er dig", og peger videre på de andre kasser og siger navnene på de andre børn på stuen.

³ Se kvalitetsrapport Dagtilbud 2016-2017

Man ser så allerede ved det 1 årige barn at de identificerer sig med billedet på stolen, de ved at det er deres plads, på den måde kan de øve sig på at kravle op og ned af stolen før og efter måltiderne. Rutinerne og genkendeligheden gør at børnene kan finde sin plads i garderoben og kasse på badeværelset.

I vuggestuen er det pædagogiske udgangspunkt selvhjulpethed som fremmer barnets oplevelse af at lære sig noget. Formålet er at understøtte og udvide barnets erfaringsverden så det får lyst til at deltage og tage initiativ. Det er en balancegang hvor barnet i begyndelsen er iagttagende og senere deltagende.

Eksempel på dette

Vi oplever det gang på gang når vi holder morgensamling og ligger tæppet, børnene der har været lang tid på stuen sætter sig med det samme på tæppet og de nye børn kigger nysgerrigt på tæppet men sætter sig ikke, men efter et stykke tid kommer de nye selv og sætter sig. Her går de altså fra iagttagende til deltagende i fællesskabet.

Vi ønsker at stimulere børnenes gåpåmod så de kan håndtere modgang, så de har gåpåmod til at overvinde at strømpen eller skoen er svær at få af, og at de ikke med det samme opgiver, selvom der kommer lidt modgang.

Eksempel

Børnene kommer ind fra legepladsen og sidder på måtten for at tage deres sko af, en voksen sætter sig ved siden af og opfordrer børnene til selv at gå i gang "hiv" siger børnene og prøver at få skoene af. De voksne viser barnet hvor på skoen han skal hive. Barnet hiver ihærdigt i skoen og kigger på den voksne som siger "bare bliv ved, du gør det rigtigt, bliv ved". Skoen kommer til sidst af, og barnet ser glad og stolt op på den voksne.

I børnehaven

At spille sammen er et godt redskab til at øve sig i at vente på tur, hjælpe hinanden hvis man er på et hold sammen, forstå og acceptere regler og det at vinde og tabe.

Vi støtter børnene i at tage deres eget tøj og sko, af og på. Vi kender vores børn og ved hvem vi kan motivere til selv at prøve, og hvem der skal være en hånd. Vi opmuntrer og hjælper ved at sige "Jeg gør det ikke for dig, men jeg vil gerne hjælpe dig". At kunne finde sin trøje, eller regntøj i garderoben når det skal på, gør at dagen er nem. Vi øver os i at have styr på egen garderobe, hvad er mit og hvor er det?

Vi inddrager børnene i vores måltider. Alt mad præsenteres sammen med børnene. I børnehaven går en voksen og et barn sammen ud i køkkenet og spørger vores madmor "Hvad skal vi have at spise i dag?" "Hvad er det?" "Hvad er der i?" Hvis det er en ny ret, ligger vores madmore nogle ingredienser på vognen, så det kan vises frem på stuen. Det kan fx være jordskokkesuppe og så ligger der en rå jordskokke på vognen. Vi rør ved jordskokken og dufter.

I børnehaven smør børnene selv når der serveres rugbrød. Børnene er medskabere til en madkultur, hvor de hjælper med at lave mad, dække bord, servere maden, oprydning og aftørring bagefter, skaber madro, og konversere under måltidet. Det er vigtigt for os at børnene har selv- og medbestemmelse i egen hverdag. Eksempel: Hvor skal vi gå hen når vi skal på tur? Hvilken sang skal vi synge til morgensamling? Børnene øver og gennemgår læring i at have medindflydelse, men også at det ikke altid bliver som de har ønsket, for i dag var det et andet barns forslag vi valgte.

Vi øver i samlinger og ved frokost, at give plads til andre, ikke at afbryde og vente på tur.

Social udvikling

Udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed. Dagtilbud skal ikke kun bidrage til at udvikle børns selvstændighed og evne til medbestemmelse men også deres forståelse for, indlevelse i og solidarisk handlen i forhold til andre. Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m. (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39 og Masteren til en styrket pædagogisk læreplan)

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Social udvikling:

I vuggestuen arbejder vi med social udvikling igennem hele dagen og i rutinerne. Vi arbejder særligt med 'at vente på tur' og 'hjælpe en ven'. Det gør vi for at lære børnene at begå sig i fællesskabet og være i stand til at udsætte egne behov.

Praksisfortælling:

Børnene skal have sko på for at kunne komme ud på legepladsen. Den ene voksne tager 5 børn med i garderoben mens de andre 6 er inde på stuen. Den ene pige som er inde på stuen bliver ked af fordi hun ikke skal med de 5 første. Den anden voksne siger:

Hvad er der, Y? Er du ked af det?

- Ja, siger Y grædende.
- Den voksne kalder på den ene af drengene som også er inde på stuen og siger:
- *X, kan du trøste Y? Hun er ked af det men jeg kommer og henter jer to om lidt.*
- X, kræmmer Y, og giver hende sin yndlings krokodille
- Y holder op med at græde

- I garderoben kan A ikke tage sin sko på. Hun ryster og græder højt.
- Den voksne kigger på børnene og siger: *Jeg kan se at A har svært ved at få sin sko på. Er der nogen som kan hjælpe A med at tage skoen på?*
- Både B og C hjælper A med at tage sko på. De griner og løber ud på legepladsen.

Overgange. Fra vuggestue til børnehave

Inden vuggestuebørnene skal i børnehave, får de noget tid i storbørnsgruppen. Storbørnsgruppen er de børn som skal i børnehaven snart. Her er børnene sammen på tværs af stuerne i løbet af ugen, hvor de laver forskellige aktiviteter – ofte ude af huset. Der arbejdes blandt andet med relationer børnene imellem, selvhjulpethed og børnehaveparathed. I denne tid får børnene også mulighed for løbende at besøge børnehaven og den stue barnet skal gå på, samt lære de voksne at kende. På den måde oplever vi at overgangen fra vuggestue til børnehaven bliver en god og tryk oplevelse.

I overgangen fra vuggestuen til børnehaven, får de nye fra vuggestuen en hjælpeven fra børnehaven. Hjælpevennen er et børnehavebarn der kender børnehaven rigtig godt, og som kan være med til at give tryk, for det nye barn. Vise hvor man kan hvad – hvor kan jeg lege med lego? Hvor kan jeg gå på toilettet? Hvordan man gør – hvordan vasker jeg hænder? Hvordan, hjælpe med det der er svært og børnene har på den måde en god ven fra starten og de store børn føler sig vigtige for de andre børn.

Vi taler meget om at være en god ven. Vi lærer tegn til at stoppe og vi hjælper hinanden at sætte ord på følelser. Til dette bruger vi kufferten "Fri for mobberi", hvor vi taler om alle de forskellige følelser vi har. Hvordan man har det inden i og hvordan man kan se det uden på. Vi læser historier om at være en god ven. Dette bruger vi i konfliktløsningen med børnene da det som oftes er følelserne og børnenes grænser der er på spil her. Er det ok at sige nej, hvorfor, kan også være et spørgsmål.

Når vi går tur får børnene nogle gange lov til at bestemme hvor vi skal hen, således at de har medbestemmelse. Fx Efter flere gange at have besøgt Hareskoven 3 forskellige steder, skal vi på genbesøg. Børnene ser billeder af de tre områder og får herefter lov til at vælge hvor de helst vil hen. Det billede med flest stemmer er vinderen og der hvor turen går hen.

Forskellighed: Alle børn er en del af fællesskabet og alle har ressourcer. Vi skaber rum hvor børn kan være, så barnet ikke ekskluderes. Vi skaber rammer for at barnet ikke kommer i en svær situation. Fx på tur. Der holdes afstand, turmakker, en voksen tæt på. Vi italesætter at alle kan noget, og alle er vigtige. Alle bidrager til stuen.

Lege-træning. Vi guider, vi hjælper, vi støtter. Vi kan også støtte børn i at sige nej, og sige ja. Vi går forrest. Sætter lege i gang og trækker os. Nogen gange i legen har vi en bærende rolle andre lege, er vi hund.

Taler meget om at være en god ven. Vi lærer tegn til at stoppe, vi hjælper hinanden at sætte ord på følelser. Konfliktløsning. Er det ok at sige nej, hvorfor?

Vi læser historier om at være en god ven.

Voksen bestemmer turmakker. En stor/lille medansvar. Med til at skabe nye sociale relationer.

Forskellighed: Alle børn er en del af fællesskabet og alle har ressourcer. Vi skaber rum hvor børn kan være, så barnet ikke ekskluderes. Vi skaber rammer for at barnet ikke kommer i en svær situation. Fx på tur. Der holdes afstand, turmakker, en voksen tæt på. Vi italesætter at alle kan noget, og alle er vigtige. Alle bidrager til stuen.

Lege-træning. Vi guider, vi hjælper, vi støtter. Vi kan også støtte børn i at sige nej, og sige ja. Vi går forrest. Sætter lege i gang og trækker os. Nogen gange i legen har vi en bærende rolle andre lege, er vi hund.

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale. Læringsmiljøet skal understøtte børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. De pædagogiske medarbejdere er sproglige rollemodeller for børnene, og børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn. (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41)

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Furesø Kommune har et prioriteret indsatsområde⁴:

- Børnenes sproglige udvikling; målet er at børn, der ved 3-årsvurderingen havde behov for fokuseret eller særlig sprogindsats, er det mere end halvdelen, der ved sprogvurderingen før skolestart, alene har brug for en generel sprogindsats.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Kommunikation og sprog:

Vi arbejder med kommunikation og sprog i vuggestuen ved at dele børnene op i mindre grupper igennem hele dagen, for at give plads til at alle børn får den sprogstimulering de har brug for. Fx ved måltidet, i gaderoben, ved skiftesituationen og vinkesituationen. I kommunikationen bestræber vi os samtidig på at følge barnets nysgerrighed og have de fem turtagninger der skal være for at barnets sprog udvikles.

Eksempel:

Den voksne sidder ved bordet med fire børn på 2 ½ år, hvoraf et af børnene netop har haft en fridag

Din far fortalte at I skulle i zoologiskhave. Så du nogen spændende dyr?

- Ja jeg så elefanter.
- Hvad lavede elefanterne?
 - De spise?
 - Spiste de hør?
 - Nej de spise!

⁴ Se kvalitetsrapport Dagtilbud 2016-2017

En anden dreng siger:

- *Jeg har også set elefanter*

Og pludselig havde alle børnene set elefanter. Der blev snakket om de forskellige dyr som børnene havde set i zoologiskhave såsom giraffen, løver og andre dyr. Børnene fortæller om dyrene og den voksne lytter nysgerrigt. Til sidst vælger den voksne at 'gå bag ved' og snakker børnene med hinanden om de dyre de så.

I børnehaven afholder vi morgensamling hver morgen kl. 9.00. Vi starter med at sætte os sammen på gulvet, ansigtet mod en tavle så vi alle kan se hvilken gruppe man skal i, hvad man skal lave, hvilken dag er det i dag, hvilken årstid, hvad skal vi have på, på legepladsen, dagens sang/rim og remse osv.

For os er det vigtigt at vi laver rammer, der gør at dagen er så nem som muligt. Vi går meget ud af at sætte billeder op, så børnene kan se hvor de kan finde hvad og hvilken plads de skal sidde på når vi skal have mad. Vi har faste pladser, og det er med til at skabe tryghed og ro i børnegruppen. De faste pladser giver mod til at turde fortælle samt nye relationer på stuen. Maden giver anledning til mange snakke over frokostbordet, smag, farver, former og hvad man spiser derhjemme/på andre tidspunkter. I børnehavens alrum ligger køkkenet, og det er et sted vores børn elsker at komme. Her opstår der mange snakke med vores madmor om hvad hun laver, om de kan hjælpe, ingredienser osv.

En praksisfortælling:

Vi fik i dag bygggrød. Børnene lagde mærke til, at det ikke så ud som det plejede. Det var en ny type grød vi ikke har fået før, men de var modige og ville gerne smage. De fik de bacon, nødder og kompot ovenpå. Baconet var ikke sprødt, men som gummi kommenterede børnene, nødderne var knasende og kompotten smagte stærkt (tyttebær), som om det var chili. Da de ville have mere, bad de om grød uden fyld. En valgte at få kompot på og sagde "den smager stadig mærkelig som chili". Et barn var stadig sulten og valgte mere grød uden tilbehør.

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen. (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42)

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Vuggestuen

Vi skaber et læringsmiljø der sørger for at børnene får mulighed for at bruge kroppen på mange forskellige måder, kravle op på stolen, kravle op på rutsjebanen, kører på motorcykel og øver sig på at slå kolbøtter på madrassen. Vi ser en udvikling i at de starter med de små og nære ting som at kravle op og ned af stolen, og på den måde få mere og mere fornemmelse omkring deres krop og til sidst kan de klatre op af ribben.

- Selvhjulpethed understøtter udvikling af krop, sanser og bevægelse. I vuggestuen er det processen der er i fokus og ikke målet. Derfor bliver der ofte brugt lang tid på at øve sig i få sko på, i stedet for at skynde sig ud på legepladsen.
- Til samling sanglege, med bevægelse og fokus på bevægelse af de forskellige krops dele, og benævner dem.
- Kend din krop hvad kan den, hvad kan de forskellige dele.
- Boogivoogi, knoglesang, her er højre osv.

Børnehaven

- Børnemassage bla. pizza-leg, hvor både de voksne og børnene massere hinanden.
- Børnene får lov at udfordre sig selv på legepladsen, kravle på tagene af legehuse, gå på line langs faldunderlaget, og løbe stærkt. Bygge forhindringsbaner med mælkekasser ringe og hop. Vi går ud på legepladserne i området, hvor vi kan få nye udfordringer.

- Alle laver på skift mad med vores madmor. Vi mærker råvarene før de tilberedes. Lære at skrælle og skærer grøntsagerne.

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension. Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur. (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44 - 45)

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Natur, udeliv og science:

I Børnehuset Lyngholm tager vi på ture ud af huset flere gange om ugen. Alle stuer har en fast turdag, så det er noget vi prioriterer højt. Vi har et godt lokalområde fx skolelandbruget hvor der findes grise, kaniner, får og heste. Vi finder ting i naturen i området, tager billeder og snakker om hvad vi ser og samler.

- Vi besøger det samme naturområde hele året rundt, for at følge med i årstiderne. Årstidernes udvikling, hvilke tegn ser vi, vandets udvikling (frost, til at bade i/varmt vand) temperatur, vi tager sko af for at få nogle sanseoplevelser. Vi kigger på former og farver.
- Naturdag, hele børnehaven er en uge i spejderhytten her i Farum. De store vuggestuebørn kommer på besøg. Med fast tema, og hvor alt er planlagt. Børnene er med til at lave alt. Fx kan et tema være "At tælle" så alt blev talt. Vi låner bøger der handler om natur og insekter.
- Man må grave huller på legepladsen, løbe langs hække. Der er skabt rum for nogle gemmesteder på legepladsen. Vi har højbede hvor der altid gemmer sig spændende insekter.

- En gang om året inviterer vi forældrene til en plantedag. Her planter forældrene planter med deres børn, på legepladsen.
- Vi besøger Hareskoven. Vi synger "Vil du med en tur i skoven"
- Børnene er med til at lave modellervoks, vi henter ingredienser, blander. Hvor mange liter vand? Og farver.
- Til frokost/i køkkenet taler vi om frugt og grønt. Hvor vokser de? Hvad skal der til for at de vokser?
- Vi leger med bobler og sæbevand.
- Vi laver slim med kartoffelmel.

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden. (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46)

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

I børnehave

- Med storbørnsgruppen. Går vi på kulturhuset og ser den udstilling der er, børnene tegner de ting de ser og finder spændende. Det kan være kunsten, eller som nogle vælger, en brandalarm eller en is, (jeg så en dame gå forbi med en is) vi laver en udstilling i alle rummet med deres tegning.
- Kultur, alle stuer er med omkring en madkultur, at lave mad sammen med Connie, eller bålmad på legepladsen.

Fødselsdag alle stuer holder fødselsdag hvor det enkelte barn er i fokus, barnet får sang og hurra, alle børnene har tegnet til fødselsdagsbarnet, som får en bog med dem i. Der slutes af med at spise, barnet har som oftes noget med de gerne vil dele ud.

Vi fastholder da gamle danske rationer som:

Fastelavn, påske og jul, vi henter juletræ med storbørnsgruppen og dette stilles i alrummet hvor det pyntes med et hjerte, med billede og årstal af hvert enkelt barn. Når de går på juleferie får de dem med hjem til deres eget træ.

Der kommer en drille nisse, som laver sjov rundt i huset, toilet papir og forsvundne sutsko. Nissen lægger også små breve, så vi kan følge ham gennem december måned.

Der er en "julekalender" på alle stuer i bh, som består af 24 små poser i den ligger der et stykke julepynt (lavet af børnene) et klister mærke og en stjerne kaster. Der trækkes et barn om dagen, som sætter pynten på et træ klippet i pap, og barnet holder stjerne kasteren.

Der holdes en årlig sommerfest, hvor forældre og søskende deltager.

Blomstens dag holdes om foråret, hvor hvert barn kommer med blomster, som vi planter på legepladsen.

Vi laver kreative projekter, vi maler og klippe-klistre.

Vi arbejder på fællesskabet i børnegruppen gennem hele dagen, der arbejdes i små gruppe, ved måltider og gruppe arbejde, hele stuen ved morgensamling og på ugentlige ture.

Evalueringskultur

Dagtilbudslederen har ansvar for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Dokumentationen anvendes i løbende evalueringer, som led i en evalueringskultur, der udvikler og kvalificerer det pædagogiske læringsmiljø. Mindst hvert andet år evalueres den pædagogiske læreplan med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen offentliggøres. (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Furesø Kommunes dagtilbud anvender **Læringsplatformen**, aktuelt i INFOBA, siden i AULA, som didaktisk redskab. Her planlægger, udvikler, dokumenterer og evaluerer de pædagogiske medarbejdere igangværende pædagogiske forløb og rutiner.

Furesø Kommune anvender KIDS, et redskab til Kvalitetsudvikling I Dagtilbud, KIDS ligger tæt op af det pædagogiske grundlag og de 12 mål der vedrører de 6 læreplanstemaer. KIDS indgår i det pædagogiske tilsyn og anvendes af dagtilbud til inspiration til udvikling af kvaliteten af deres pædagogiske praksis.

Løbende evaluering

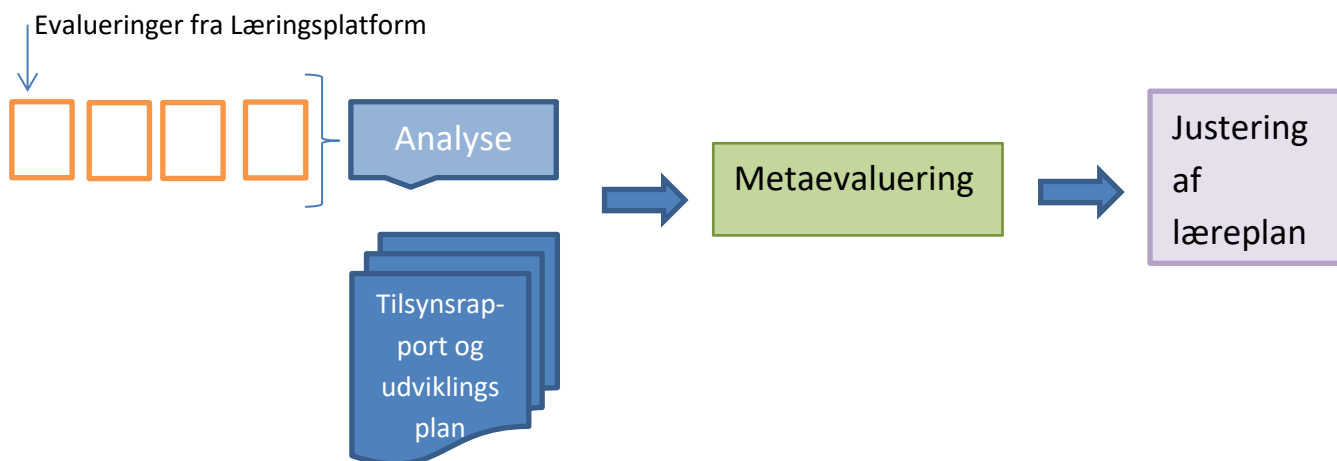
Læringsplatformen er den ramme vi indsamler data og dokumentation igennem og hvor vi kobler hverdagsevalueringer med mere systematiske og systemiske evalueringer, de løbende evalueringer. Pædagogiske medarbejdere skal træffe mange vurderinger og beslutninger i løbet af en dag. Disse baserer sig på deres professionelle dømmekraft; en erfaringsbaseret fornemmelse for hvad der sker og hvad der er vigtigst. Der kan altid handles anderledes og refleksion over praksis er derfor central.

Evaluering af den pædagogiske læreplan hvert 2. år

Evalueringer fra Læringsplatformen, både fra hverdagen og de systematiske og systemiske evalueringer af det pædagogiske læringsmiljø indgår i evalueringen af den pædagogiske læreplan, der gennemføres hvert 2. år. Tilsynsrapport og den udviklingsplan som dagtilbuddet laver på baggrund af tilsynet indgår sammen med evalueringer fra Læringsplatformen i metaevalueringen.

Evalueringen gennemføres af dagtilbudsleder, faglige fyrtårne og pædagogiske medarbejdere.

Denne evaluering tager form af en **metaevaluering**, en analyse og sammenfatning af evalueringer fra læringsplatformen og sætter fokus på en forståelse af sammenhængen mellem indsatser, kontekst og udbytte for børnene samt læring for de pædagogiske medarbejdere. Analysen skifter mellem den konkrete perspektiv og det generelle perspektiv på de forløb og rutiner der er gennemført i de forløbne to år. Teori og antagelser eller praksisteori bringes i spil i analyserne.

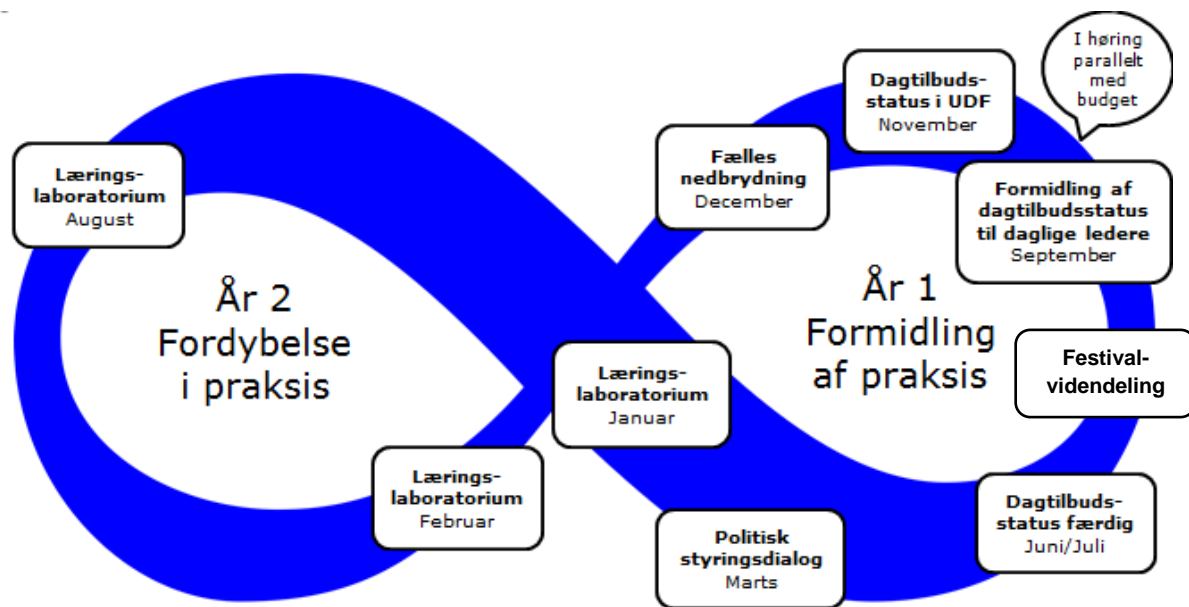
Analysen stiller spørgsmål som:

- Hvad er vi bliver nysgerrige på? Hvad vil vi vide mere om? Hvilke prøvehandlinger vil vi tage?
- Hvad har vi lært?
- Er der noget i vores læringsmiljø vi vil justere?
 - fysisk, relationelt, strukturelt/organisering,
 - i forhold til både pædagogiske forløb, rutiner eller børnekultur

Den viden om det pædagogiske læringsmiljø og om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse som analysen og metaevalueringen frembringer, danner afsæt for drøftelser om justering af den pædagogiske læreplan.

Inddragelse af forældrebestyrelsen omkring udarbejdelse; evaluering og opfølgning af den pædagogiske læreplan. I Furesø Kommune udarbejder dagtilbudsleder, faglige fyrtårne og pædagogiske medarbejdere et oplæg til forældrebestyrelsens medvirken til evalueringen af den pædagogiske læreplan hvert andet år. Oplægget baserer sig på data fra Læringsplatformen, hvor udvalgte eksemplariske pædagogiske forløb og rutinesituationer, der både repræsenterer succesfulde forløb og forløb hvor der er udviklingsmuligheder, analyseres med henblik på en vurdering af det pædagogiske læringsmiljø. Eksemplerne dækker det pædagogiske grundlag og de tolv mål for de seks læreplanstemaer. På baggrund af oplægget reflekterer og evaluerer forældrebestyrelsen den pædagogiske læreplan, herunder om der er principper for det pædagogiske læringsmiljø der ønskes justeret eller prioriteret. På baggrund af forældrebestyrelsens refleksioner og evaluering, samt medarbejdernes evaluering, beslutter dagtilbudsleder og faglige fyrtårn justering af den pædagogiske læreplan.

”Læreplansløjfen” forbinder arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan, de pædagogiske tilsyn og formidlingen af det pædagogiske arbejde til bestyrelser, politikere og forvaltning:

Læringslaboratorier:

Furesø Kommune samler dagtilbudsledere og faglige fyrtårne fra alle kommunale og selvejende dagtilbud, ca. 4 gange om året til læringslaboratorier. **Læringslaboratorier** tilbyder læreprocesser, hvor eksisterende antagelser, som praksis hviler på undersøges og ændres, og hvor der udvikles en ny praksis i fællesskab, baseret på nye antagelser. I læringslaboratorier arbejdes der med at forandre, forbedre og innovere på fælles praksis. På læringslaboratorier arbejdes med videndeling, indhentning af ny viden og nye erfaringer, nye prøvehandlinger planlægges og der hentes inspiration fra de andre deltagerer. Laboratorierne veksler mellem debatter, sparring, refleksive teams og faglige input mv.

Forældrebestyrelser og politikere inddrages i dialoger om kvalitet i dagtilbud, som kan beskrives både som det "tællende" og det "fortællende".

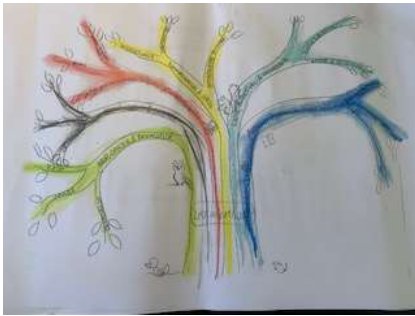
Hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø? Har vi behov for at udvikle vores evalueringskapacitet?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

I børnehuset Lyngholm vil vi gerne arbejde med en synlig evaluering, den evaluering der har været inde vi gik i gang med den styrkede læreplan, har været på den enkelte stue eller når der har været fælles arrangementer, så har vi evalueret på hvordan det forløb og hvordan vi kunne gøre det bedre næste gang. På stuerne forgår evalueringen fx at børnene har fået pladser når de spiser og efter et stykke tid evaluere de voksne hvordan det går, understøtter børnene der sidder ved bord sammen eller skal der justeres så der

kommer en bedre dynamik ved bordet. fremadrettet vil vi gerne bruge læreplanstræet som vi har lavet vores egen version af, træet vil hænge i vuggestuen og i børnehaven, hvor bladene vil blive fyldt på efterhånden, som vi har lavet forskellige aktiviteter, til at understøtte processen har vi lavet en prøvehandlings skabelon, den vil vi bruge sammen med læreplantemaerne, så vi sikre at vi kommer hele vejen rundt. Se nedenstående billeder af vores modeller.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Vi vil gerne arbejde med læreplan løbende, så den er på til hvert p-møde og her vil der blive arbejdet med et punkt hver gang, så vi sikre at læreplanen er et dynamisk dokument der hele tiden er i vores bevidsthed, den vil være med til at højne fagligheden og samtidig være med til at sætte fokus på refleksionsprocesser, der måske ikke altid er synlig, men med dette redskabe vil det blive tydeligt for børn, forældre og voksne i børnehuset Lyngholm

Links:

Furesø Kommunes Børne- og Ungepolitik

Fortsat fremgang for Furesø, Byrådet mål for 2019 - 2020

Vision for Center for Dagtilbud og Skole

Fælles læringssyn 0 – 18 år

Oplæg om dannesperspektiv til dannelsesrejsen

Styrket pædagogisk læreplan, rammer og indhold, EMU

FN's børnekonvention

Dagtilbudsloven

.....??

...

Vejledning/bilag/inspiration til skabelonen for den pædagogiske læreplan

Eksempler:

I skal udfylde beskrivelser af egen praksis, hvor det fremgår med gråt – retningsgivende (eksemplariske-illustrative) eksempler!

Eksempler kan fx være en praksisfortælling.

Eksempler skal dække begge aldersgrupper, 0-2 årige og 3- 5 årige.

”Det er et krav, at der skal ligge en læreplan for de 0-2 årige og 3-6 årige, med mindre dagtilbuddet har en anden aldersopdeling. Det betyder i praksis, at det pædagogiske læringsmiljø skal afspejle og tage højde for de forskellige behov og forudsætninger, de to aldersgrupper har. I læreplanerne skal I derfor relatere det pædagogiske grundlag og organiseringen af læringsmiljøet til den specifikke aldersgruppe.”

At der er eksempler fra de forskellige læringsmiljøer, der forløber over hele dagen: aktiviteter, børne- eller vokseninitierede, rutiner og børnekultur/leg.

De gode eksempler udskiftes når I har nogle der er endnu bedre.

Evaluering

Evaluering handler om at fastholde og analysere viden om praksis og at handle på baggrund af denne viden. Evaluering er et redskab til at vurdere, udvikle og kvalificere pædagogisk praksis. En forudsætning er at evaluering og dokumentation indgår som en integreret del af den professionelle, daglige praksis og at evalueringer anvendes i beslutnings- og udviklingsprocesser. Evaluering af pædagogisk praksis, der er kompleks og hvori der indgår mange kontekster har særligt fokus på processer, og forbinder læringsmiljøet med børns udviklingsmuligheder.

En **evalueringkultur** bygger på evalueringskapacitet og er en praksis hvor evalueringer er en del af arbejdskulturen. **Evalueringkapacitet** bygger på en klar og eksplicit praksisteori, baseret på teori og erfaringer: Hvilke antagelser har jeg om, hvordan mine handlinger påvirker børnene? Hvilke forståelser og begreber har jeg om praksis og dennes betydning? Inddrager mine refleksioner over praksis både børns og medarbejderes perspektiver og intentioner? Hvilke mønstre og sammenhænge og ny læring får jeg øje for?

Eksempler på hvordan vi indsamler data og dokumentation:

- Praksisfortællinger
- Børnetegninger
- Observationer
- Foto og video
- Børneinterviews og ”at tage børnenes briller på”
- Matrix modeller, fx over relationer, anvendelse af forskellige lokaliteter

- **Hverdagsevalueringer** spørger ind til:
 - Hvilke "nøgleord" dukker op i fortællingen? Hvad er særligt på spil?
 - Hvad gik godt?
 - Hvad fik børn og medarbejdere ud af forløbet?
- **Systematisk og systemiske evalueringer** medtager hverdagsevalueringerne og stiller spørgsmål som:
 - Hvilke intentioner havde børn og medarbejdere?
 - Hvad har børn og medarbejdere lært?
 - Hvilke antagelser bygger indsatsen på?
 - Hvad overraskede? Hvad er det mest interessante evalueringen kaster lys på?
 - Hvordan er mål, herunder mål for læreplanstemaer, indfrie?
 - Hvordan ses det pædagogiske grundlag realiseret?
 - Hvad tager vi med os; iværksættelse af prøvehandlinger; planlægning af næste pædagogiske forløb eller rutine?

Simple måder at foretage vurderinger på er skalaevalueringer; på en skala fra 1 til 10, hvor godt understøtter læringsmiljøet børns trivsel, udvikling, læring og dannelse? Hvordan kommer vi nærmere 10?

Spørgsmål der kan understøtte hvordan vi skaber ønskede forandringer er mirakelspørgsmål; hvis sker et mirakel, hvad ville så være ændret, så vi fik realiseret vores ideer? Hvordan ville børnene mærke det?

I evalueringsprocessen indtager de pædagogiske medarbejdere forskellige lytte positioner: hvilke guldkorn hører jeg? Hvor hører jeg børneperspektiver i forløbet? Hvilke begrænsninger og/eller udgrænsninger var på spil?

Koblingen mellem:

hverdagsevalueringer og systematiske-systemiske evalueringer og evaluering af læreplanen – skal der laves noget uddybende materiale til! og vi skal øve os sammen – fx på læringslaboratorier

Inspiration til hvordan dagtilbud i hverdagen kobler det pædagogiske arbejde til den pædagogiske læreplan. Hvordan man kan have dialoger om det pædagogiske grundlag.

NB forudsætning: Læringsplatformen kobles til den styrkede pædagogiske læreplan, mål, begreber og måder man kan angive forbindelser.